

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาประสิทธิภาพการชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของครัวเรือนในเขตอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ

1) เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพการชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ของครัวเรือนสมาชิก

2) เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาการชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอย่างมีประสิทธิภาพในเขตอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ของครัวเรือนสมาชิก

โดยการศึกษาได้ทำการศึกษาจากครัวเรือนตัวอย่างจำนวน 400 ครัวเรือน ด้วยการใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถาม และการใช้การสัมภาษณ์ครัวเรือนตัวอย่าง โดยสามารถสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาประสิทธิภาพการชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของครัวเรือนในเขตอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ครัวเรือนที่กู้เงินเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองส่วนใหญ่มีการศึกษาที่ในระดับอนุปริญญาตรี ร้อยละ 24.5 รองลงมา คือ การศึกษาในระดับ ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามลำดับ ซึ่งครัวเรือนที่กู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาคือ ค้าขาย รับจ้างและเป็นครัวเรือนที่มีงานประจำ โดยสมาชิกในครัวเรือนส่วนใหญ่มีจำนวน 3 ถึง 4 คน และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่อยู่ในวัยแรงงานของครัวเรือนส่วนใหญ่มีจำนวน 3 ถึง 4 คน ในด้านของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนที่กู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชน มีจำนวน 169,300 บาทโดยครัวเรือนส่วนใหญ่ในระดับ 100,000 ถึง 200,000 บาทต่อปี โดยสัดส่วนรายได้ของครัวเรือน มาจากรายได้หลักที่ได้จากการประกอบอาชีพ เช่น การทำการเกษตร ค้าขาย งานประจำ และการรับจ้างทั่วไป รองลงมาได้มาจากการประกอบอาชีพเสริม เช่น การค้าขาย รับจ้างรายวัน รองลงมาเป็นรายได้จากสวัสดิการที่ครัวเรือนได้รับ เช่น เงินช่วยเหลือผู้สูงอายุ เงินฌาปนกิจสงเคราะห์ และรายได้อื่นๆ เช่น เงินจากการเลี้ยงโชค เงินช่วยเหลือจากเครือญาติ ในส่วนของค่าใช้จ่ายของครัวเรือนเฉลี่ยเท่ากับ 130,648.50 บาท ครัวเรือนส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายจำนวน 100,000 ถึง 200,000 บาทต่อครัวเรือน ซึ่ง

สัดส่วนของค่าใช้จ่ายของครัวเรือน แบ่งเป็น ค่าใช้จ่ายด้านการประกอบอาชีพ ค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน และค่าใช้จ่ายสำหรับชำระหนี้สิน

ระดับประสิทธิภาพการชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของครัวเรือนสมาชิก มีค่าประสิทธิภาพเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 57.8 โดยถือว่าการชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของครัวเรือนไม่ประสิทธิภาพในระดับปานกลาง มีครัวเรือนจำนวน 69 ครัวเรือนที่มีระดับการชำระเงินที่มีประสิทธิภาพ และมีครัวเรือนที่ไม่มีประสิทธิภาพในการชำระเงิน 198 ครัวเรือนและครัวเรือนที่ไม่มีประสิทธิภาพในการชำระเงินมาก 133 ครัวเรือน ซึ่งสัดส่วนของครัวเรือนที่มีประสิทธิภาพในการชำระคืนเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองคิดเป็นร้อยละ 17.25 ของครัวเรือนทั้งหมด โดยที่มีครัวเรือนที่มีขนาดการผลิตที่อยู่ในช่วงผลได้ต่อขนาดเพิ่มขึ้น (Increasing Return to Scale) จำนวน 355 ครัวเรือน ส่วนครัวเรือนที่มีขนาดการผลิตที่อยู่ในช่วงผลได้ต่อขนาดลดลง (Decreasing Return to Scale) จำนวน 22 ครัวเรือน และมีอีก 43 ครัวเรือนที่มีผลได้ต่อขนาดคงที่ (Constant Return to Scale: CRS) โดยมีครัวเรือนอยู่ในระดับไม่มีประสิทธิภาพมาก มีครัวเรือนที่มีผลได้ต่อขนาดเพิ่มขึ้น (IRS) จำนวน 132 ครัวเรือน ไม่มีครัวเรือนที่มีผลได้ต่อขนาดคงที่ (CRS) และครัวเรือนที่มีผลได้ต่อขนาดลดลง (DRS) จำนวน 1 ครัวเรือน ในส่วนของครัวเรือนอยู่ในระดับไม่มีประสิทธิภาพมีครัวเรือนที่มีขนาดการผลิตที่อยู่ในช่วงผลได้ต่อขนาดเพิ่มขึ้น (IRS) จำนวน 169 ครัวเรือน ผลได้ต่อขนาดคงที่ (CRS) จำนวน 13 ครัวเรือน ส่วนครัวเรือนที่มีขนาดการผลิตที่อยู่ในช่วงผลได้ต่อขนาดลดลง (DRS) จำนวน 17 ครัวเรือน ในกลุ่มของครัวเรือนที่มีระดับประสิทธิภาพมาก พบว่า มีครัวเรือนที่มีขนาดการผลิตที่อยู่ในช่วงผลได้ต่อขนาดเพิ่มขึ้น (IRS) จำนวน 34 ครัวเรือน ผลได้ต่อขนาดคงที่ (CRS) จำนวน 30 ครัวเรือน ส่วนครัวเรือนที่มีขนาดการผลิตที่อยู่ในช่วงผลได้ต่อขนาดลดลง (DRS) จำนวน 4 ครัวเรือน

ปัจจัยด้านผลผลิตที่มีความสัมพันธ์ต่อการชำระคืนเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในทิศทางเดียวกัน คือ ปัจจัยด้านสมาชิกในครัวเรือน และรายได้จากสวัสดิการของครัวเรือน ในส่วนของปัจจัยด้านผลผลิตที่มีความสัมพันธ์ต่อการชำระคืนเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในทิศทางตรงกันข้าม คือ รายได้หลักของครัวเรือน และหนี้สินจากสถาบันการเงินอื่นๆ นั่นคือ ถ้าหากครัวเรือนมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงาน และรายได้จากสวัสดิการเพิ่มมากขึ้นจะส่งผลให้การชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพิ่มมากขึ้น แต่ในส่วนของรายได้ของครัวเรือนและหนี้สินจากสถาบันการเงินอื่นๆ ถ้าเพิ่มมากขึ้นจะทำให้การชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองลดลง เนื่องจากครัวเรือนจะนำเอารายได้หลักไปใช้จ่ายในด้านอื่นๆ ก่อนจะนำมาชำระหนี้สิน และถ้าหากหนี้สินของครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้นจะทำให้การชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของครัวเรือนลดลง

ในด้านของวัตถุประสงค์การกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของ ครั้วเรือนมีการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อใช้จ่ายหมุนเวียนภายในครั้วเรือน รองลงมา คือ การกู้ยืมเพื่อนำไปชำระหนี้สินจากสถาบันการเงินอื่นหรือหนี้นอกระบบ ลำดับต่อมา คือ การกู้ยืมเงินเพื่อนำไปใช้ในการเกษตร รองลงมาคือ การกู้ยืมเงินเพื่อนำไปเริ่มต้นและใช้จ่ายหมุนเวียนภายในธุรกิจและลำดับสุดท้าย คือ การกู้ยืมเงินเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตภายในครั้วเรือน โดย ครั้วเรือนที่ทำการกู้ยืมเงินเพื่อใช้จ่ายหมุนเวียนภายในครั้วเรือน โดยส่วนใหญ่เป็นครั้วเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร เนื่องจาก ครั้วเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรมีรายได้ที่ไม่แน่นอน โดยที่รายได้ของครั้วเรือนขึ้นอยู่กับการขายผลผลิตในแต่ละครั้ง แต่ครั้วเรือนมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินภายในครอบครัวจำนวนมากในแต่ละเดือน ในส่วนของครั้วเรือนที่กู้ยืมเงินเพื่อใช้จ่ายหมุนเวียนภายในครั้วเรือน มากที่สุด คือ ครั้วเรือนที่ประกอบอาชีพค้าขาย เนื่องจาก ครั้วเรือนที่ประกอบอาชีพค้าขายมีความจำเป็นต้องทำการใช้จ่ายเงินเพื่อการดำเนินธุรกิจ ครั้วเรือนที่กู้ยืมเงินเพื่อใช้จ่ายหมุนเวียนภายในครั้วเรือน มากที่สุด คือ ครั้วเรือนที่ประกอบอาชีพรับจ้าง ในด้านของครั้วเรือนที่ทำการกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการเกษตรมีเป็นครั้วเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรมักจะกู้ยืมเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูกาลเพาะปลูก นอกจากนี้ ครั้วเรือนที่ทำการกู้ยืมเงินเพื่อชำระหนี้สินจากสถาบันการเงินอื่น ซึ่งครั้วเรือนที่กู้ยืมเงินเพื่อใช้จ่ายหมุนเวียนภายในครั้วเรือน มากที่สุด คือ ครั้วเรือนที่ประกอบอาชีพค้าขาย

สำหรับแนวทางการชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยส่วนใหญ่ทำการชำระโดยเงินเดือนหรือรายได้ของตนเอง รองลงมาคือ ชำระโดยการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินอื่นๆ รองลงมา คือ การชำระโดยกู้ยืมเงินนอกระบบมาชำระคืนเงินกองทุนหมู่บ้าน และสุดท้ายคือ การชำระโดยแนวทางอื่นๆ คือ การนำเอารายได้เสริม หรือ ยืมเงินจากเครือญาติมาชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ครั้วเรือนที่ชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยใช้เงินเดือนหรือรายได้ของตน ส่วนใหญ่เป็น ครั้วเรือนที่ประกอบอาชีพรับจ้างเนื่องจาก โดยครั้วเรือนที่ประกอบอาชีพรับจ้างจะมีการชำระเงินโดยใช้เงินเดือนหรือรายได้ตนในการชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมากที่สุด เนื่องจากครั้วเรือนที่ประกอบอาชีพรับจ้างจะมีรายได้ที่แน่นอน ครั้วเรือนที่ชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยใช้จากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินอื่นๆ ส่วนใหญ่เป็นครั้วเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรเนื่องจากครั้วเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรมีรายได้ที่ไม่แน่นอน ครั้วเรือนที่ชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยใช้จากการกู้เงินนอกโดยส่วนใหญ่เป็น ครั้วเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร โดยไม่มีครั้วเรือนที่มีงานประจำ ที่ชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยการกู้ยืมเงินนอกระบบ และครั้วเรือนที่ชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยแนวทางอื่นๆ เช่น การประกอบอาชีพเสริม หรือการกู้ยืมเงินจากญาติ ทั้งหมดเป็น

ครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร ทั้งหมด เนื่องจาก ครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรจะมี รายได้ของครัวเรือนที่ไม่แน่นอนทำให้ครัวเรือนต้องหารายได้เพิ่มเติมโดยการประกอบอาชีพเสริม หรือในบางรายทำการกู้ยืมจากญาติเพื่อนำมาชำระค่างวดเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ครัวเรือนที่มีสัดส่วนของการชำระค่างวดเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครบตามกำหนด มากที่สุด คือ ครัวเรือนที่มีงานประจำ รองลงมา คือ ครัวเรือนที่ประกอบอาชีพรับจ้าง ครัวเรือนที่ ประกอบอาชีพค้าขาย และเกษตรกร ตามลำดับ ในส่วนของสัดส่วนของการค้างชำระค่างวดเงินกองทุน หมู่บ้าน มากที่สุด คือ ครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร รองลงมา คือ ครัวเรือนที่ประกอบอาชีพ ค้าขาย และครัวเรือนที่ประกอบอาชีพรับจ้าง ตามลำดับ โดยที่ครัวเรือนที่มีงานประจำไม่มีการค้าง ชำระค่างวดเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครัวเรือนที่มีการชำระหนี้สินได้ตรงตามกำหนดแบ่ง ออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทแรกคือ ผู้กู้เงินที่ชำระหนี้สินโดยใช้เงินจากรายได้ หรือเงินเดือน ของตนเอง โดยส่วนใหญ่แล้วผู้ที่ชำระค่างวดเงินในกลุ่มนี้จะเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป เนื่องจากผู้กู้ในกลุ่มนี้มีรายได้ที่แน่นอน ประเภทที่สองคือ ผู้กู้ที่ชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองโดยการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินอื่นๆ และกู้ยืมเงินนอกระบบ โดยจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติม จากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน พบว่า เมื่อถึงกำหนดการชำระหนี้ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมือง ผู้ผู้ที่กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินอื่นๆ หรือหนี้นอกระบบมาชำระหนี้กองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองของตนเอง และจะทำการทำการกู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองทันที หลังจากชำระหนี้สินแล้วเพื่อนำเงินไปชำระหนี้สินแก่สถาบันการเงินอื่นๆ หรือหนี้นอกระบบที่ ตนเองไปกู้ยืมมา ในส่วนของกลุ่มผู้กู้ที่มีการชำระเงินไม่ครบตามกำหนดการชำระหนี้ส่วนใหญ่ เป็นครัวเรือนที่มีวิธีการชำระค่างวดเงินกองทุนหมู่บ้าน โดย การกู้ยืมเงินนอกระบบและกู้ยืมเงินจาก สถาบันการเงินอื่นๆ เพื่อนำมาชำระค่างวดเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ในส่วนของสาเหตุของปัญหาการชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตอำเภอ สันทราย จังหวัดเชียงใหม่ สาเหตุของปัญหาการชำระกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่เกิดจาก ครัวเรือน คือ ปัญหาการชำระกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่เกิดจากครัวเรือน เกิดจากครัวเรือน นำเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปใช้จ่ายไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ เช่น ครัวเรือนบางรายขอ กู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อนำไปใช้ลงทุนหรือหมุนเวียนในกิจการ แต่กลับ นำไปใช้จ่ายฟุ่มเฟือย หรือนำไปชำระหนี้สินที่ก่อขึ้นจากสถาบันการเงินอื่นๆ ทำให้ไม่เกิดการสร้าง รายได้เพื่อนำมาชำระหนี้สินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของตนเอง นอกจากนี้คือ ปัญหา การชำระกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่เกิดจากครัวเรือน เกิดจากรายได้ของครัวเรือน จะมี รายได้ที่ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับการขายสินค้าหรือผลผลิตในแต่ละฤดูกาล ในช่วงที่กิจการค้าขายหรือ ขายผลผลิตประสบผลขาดทุน หรือขาดเงินหมุนเวียนในกิจการ ผู้กู้จะกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน

อื่นหรือกู้ยืมเงินนอกระบบมาเพื่อชำระหนี้สินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หรือจะทำการขอ ขยายเวลาการชำระคืนหนี้สิน ในส่วนสาเหตุของปัญหาการชำระกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ เกิดจากคณะกรรมการกองทุน โดย ปัญหาที่เกิดจากคณะกรรมการกองทุนฯ คือ มีการติดตาม วัตถุประสงค์การขอกู้ยืมเงินที่น้อยเกินไปทำให้คณะกรรมการกองทุนฯ ไม่ทราบถึงการนำเงินกู้ไป ใช้ตามวัตถุประสงค์ของการกู้เงิน ทำให้คณะกรรมการไม่สามารถประเมินแหล่งเงินทุนที่ครัวเรือน จะนำเงินมาชำระคืนแก่สถาบัน โดยในบางรายที่นำเงิน ไปใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์การกู้เงิน อาจ นำเงินจากแหล่งเงินกู้อื่นที่ไม่ใช่จากการนำเงินกู้ยืมไปสร้างรายได้มาชำระคืน และ จะกู้เงินจาก สถาบันการเงินอื่นมาชำระเงินกู้ยืมจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยบางรายทำจะกระทั่งเกิด หนี้สินซ้ำซ้อน จนกระทั่งไม่สามารถหลุดพ้นจากการเป็นหนี้นอกระบบ

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) จากปัญหาครัวเรือนนำเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปใช้จ่ายไม่ตรงตาม วัตถุประสงค์ที่ขอกู้ยืมนั้น คณะกรรมการควรมีการตรวจสอบติดตามการใช้เงินกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองของครัวเรือนว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืมหรือไม่ เพื่อลดปัญหาการชำระ คคืนเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ไม่ตรงตามกำหนด
- 2) จากปัญหาการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ไม่ ก่อให้เกิดรายได้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น พัฒนาชุมชน ธนาการของภาครัฐ ควรให้การอบรมแก่ คณะกรรมการ หรือสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพ เสริม หรือ การกู้ยืมกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปใช้เพื่อก่อให้เกิดรายได้
- 3) จากการกู้ยืมเงินนอกระบบมาเพื่อชำระหนี้สินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็น สาเหตุหนึ่งที่ทำให้ครัวเรือนไม่สามารถแก้ปัญหาระหนี้สินได้ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ ความรู้แก่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสำหรับปัญหา หนี้สินนอกระบบ

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระคืนเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครบตามกำหนด และปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระคืนเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อทราบแก้ไขปัญหาค้างชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 2) ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาการใช้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน เพื่อทราบถึงแนวทางและวิธีการใช้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่สามารถสร้างรายได้แก่ครัวเรือน